

bromfietsrijbewijs: drempels helpen

Gedragbeïnvloeding door invoering praktijkexamen

Willem Vermeulen,
Dienst Verkeer en Scheepvaart, Delft

woensdag 2 november 2011

Waarom praktijkexamen

brom- en snorfietsen nog steeds gevaarlijkste vervoerwijze.
doden/ernstig gewonden in vergelijking met auto:

← 60 x zoveel per km
← 25 x zoveel per uur

novicen zijn extra kwetsbaar.

- doel praktijkexamen (ingevoerd op 1 maart 2010):
toetsen praktisch inzicht en vaardigheden; scheiding
vaardigen - niet vaardigen.

werkt het ook in de praktijk?

Examen als maatregel

Categorie AM; indien nog geen ander rijbewijs

examen voor brom/- snorfiets

examen voor brommobiel

AM2

AM4

a. theorie (50 vragen, 44 goed)

b. 45 minuten praktijk:

kennismaking, minstens 25
minuten rijden, nagesprek

a. theorie (gelijk aan AM2)

b. manoeuvres op

verkeersluw terrein:
6 oefeningen; 5 voldoende

Voorwaarden

- Met AM2 wel brommobiel rijden, met AM4 geen bromfiets of snorfiets
- Niet duurder dan gemiddeld € 390
- Uitgangspunt is 4 tot 6 uur praktijklessen
- Praktijkles AM2 aan max. 4 II tegelijk
- Geen apart examen voertuigbeheersing AM2
- Examen AM2 moet op bromfiets
- Oordeel AM2 op basis van 5 kernvaardigheden
- AM4: oordeel op basis voertuigbeheersing

Feiten

- Beperkt aantal AM4 examens (2010: 127); meer jongeren dan verwacht
- Praktijkles AM2: gemiddeld 1,7 leerling
- Gemiddeld aantal uren les bij 1e examen: AM2 = 5 uur; AM4 = 8 uur
- Gemiddelde kosten voor 1e examen AM2 = € 390
- Slagingspercentages eerste examens:
 - theorie: 43%
 - praktijk AM2: 79% (motorfiets bijna 70%);
 - praktijk AM4: 70%

Effecten nieuw praktijkexamen

- Ex ante evaluatie:

Gunstige effecten:

- reductie aantal bromfietsers (10%), uitsteltijd, verbeterde rijvaardigheid

Dempende effecten:

- meer illegaal bromfietsen, meer andere vervoerwijzen (m.n. fietsen)

Geschat netto effect: besparing ong. 4 doden en 200 zh gewonden

- Eerste resultaten ex post:

Gunstige effecten:

- verwachte feitelijke reductie aantal examens (na correctie):

ruim 20% (2 x zoveel als vooraf geschat); uitsteltijd: korter dan verwacht; wordt nog korter (theorie examen met 15½ jaar); verbeterde rijvaardigheid: gerapporteerd gedrag is positief

Dempende effecten:

- meer illegaal bromfietsen gemeld door politie, anders verplaatsen: nog niet onderzocht

Conclusie

Belangrijkste bijdrage praktijkrijbewijs door minder bromfietsen, niet door inhoud examen.

Vergroting effect bij invoering begeleid rijden vanaf 17 jaar

